

Magyar hadvezérek II.

„Ez volt ám az ember, ha kellett, a gáton,/ Nem terem ma párja heted-
„*E* hét országon.” – Arany János Toldiról írta ezeket a sorokat, de ille-
nek minden nagy férfúra, akikről most mesélek nektek. Igyekezzünk
méltók lenni hozzájuk.

■ Hunyadi János nevét az 1456-os nándorfehérvári győzelem írta
be nemcsak a magyar, hanem az egész keresztény Európa hőseinek
sorába. A törökök roppant túlerőben voltak, mégis sikerült három ostrom-
ukat visszaverni, majd a várból kitörve ágyúikat elfoglalni, két tűz
közé venni, és megfutamítani őket.

Mi ünnepli
azóta is
Hunyadi János
győzelmét?

■ Hunyadi János fia, **Mátyás király** is kitűnő hadvezér
volt. A korabeli Európában páratlan hadsereget szerve-
zett, mely az általa első ízben **huszárnak** nevezett **köny-
nyúlvosokból** és **páncélos fekete seregből** állott. A
tüzéséggel és gyalogsággal együtt tízezer fős állandó
hadsereg hadjáratok idején kétszeresére nőtt, győzelmet győzelemre
aratott, 1485-ben Bécsset is bevette. „*Saskeselyűket kergetett, és azoknál
magasabban járt vitézséggel, serénységgel. Az ő tekintete oroszlánéhoz
hasonlított, az ő haditudománya mindent meghaladott, az ő jóságáért a
föld jól termett, és az ország az egész ország-világ előtt tündöklő volt.*” – írta
Zrínyi Miklós hadvezér és költő Mátyás királyról.

DEÁK FERENC
rajza

■ Egy malomkövön kínált kupa
vizzel kezdődött. Mátyás király
fekete seregének legendás hírű
hadvezére, **Kinizsi Pál** a kenyér-
mezei győzelem után egész **Alsó-
Magyarország főkapitánya** lett.
A török sereg legnagyobb erejű
katonáit hívta ki párviadalra, és
győzte is le. Kardja utat nyitott,
hangja átdübörgött a csatatéren –
így vitte győzelemre seregét.

■ **Zrínyi Miklós** az önfeláldozás, az elszánt-ság példaképe: 1566-ban egy hónapon át védte **Sziget várát**. Amikor serege már háromszázra apadt, kitört a várból, mindannyian hősi halált haltak, de utolsó erejükkel még rendet vágtak a török táborban.

■ Dédunokája, akit szintén **Zrínyi Miklós**-nak hívtak, a magyar történelem egyik legtehetségesebb **hadvezére**, legigazabb **hazafia** és ráadásul tehetséges **költő** is volt. Hiába nyert meg számos csatát a török ellen, győzelmeit az osztrák hatalmi érdek nem nézte jó szemmel, és vadászbalesetnek

álcázva a merényletet, 1664-ben álnokul meggyilkoltatta. Minden férfiúnak életelve kellene legyen, amit Zrínyi Vitéz hadnagy című művében írt: „A dicsőségnek törvénye az, hogy kívánjuk a halált, mikor életünk tovább tisztességes nem lehet.”

■ **Bocskai István** fejedelem harcedzett, kemény hadvezér volt, de a jókedv, a derű sem állt távol tőle. **Vitéz hajdú**i nemcsak a tűzbe, a halálba is mentek az ő

szavára. 1606-ban sikerült Magyarországot Erdéllyel egyesítenie, az osztrákot és a törököt békekötésre rávennie. Szabadságharca volt az egyetlen a magyar történelemben, amelyet nem győztek le.

■ A Rákóczi-szabadságharc lángeszű, vasjellemű hadvezére, **Bercsényi Miklós** társa volt a fejedelemnek dicsőségben és bujdosásban. Fia, **László** európai hírnév francia marsall, a huszárság elterjesztője.

■ **1848-49-es szabadságharcunkban** sok ezer önkéntes nemzetőr harcolt, de a seregek élén tapasztalt, hivatásos hadvezérek álltak, közülük többen idegenek, lengyel, örmény, osztrák tisztak, akik a magyar nemzet hősi küzdelmét akarták segíteni. A 13 aradi vértanú és a többi '48-as tábornok nevéhez sok nagyszerű haditett, győztes csata fűződik. **Klapka György** tábornok a világosi fegyverletétel után is elszántan védte **Komárom** várát. Végül a városnak békét, katonáinak szabad elvonulást biztosítva átadta a várat a császáriaknak anélkül, hogy legyőzték volna.

A gidófalvi legényeknek van kiről példát venniük.

Falujuk szülötte, **Czecz János** Bem József mellett több csatában vitézül harcolt, a piski győzelem után 27 évesen **honvédtábornokká** nevezték ki. Súlyosan megsebesült, a fegyverletétel után bujdosó lett. **Argentínába** menekült, és ennek az idegen országnak hős katonája lett, a hadsereget és a tisztiképzést korszerűvé szervezte. Ezredesi rangra emelték, és emlékét ma is tisztelettel őrzik – Argentínában. Hát itthon?

